

Eesti traumatoloogide-ortopeedide selts 40

Katre Maasalu – TÜ kliinilise meditsiini instituudi traumatoloogia ja ortopeedia kliinik

2016. aasta 24. detsembril möödub 40 aastat ajast, mil Eesti NSV tervishoiuminister kinnitas Eesti traumatoloogide-ortopeedide seltsi (ETOS) põhikirja.

Tegelikult algas ortopeedide organisatsiooniline tegevus oluliselt varem, siis, kui Eesti NSV Teadusliku Kirurgide Seltsi juurde moodustati (26. veebruaril 1970) traumatoloogide ja ortopeedide sektsioon. Selle tegevus piirdus peamiselt selliste koosolekute korraldamisega, kus kuulati ettekandeid ja esineti haigusjuhtude demonstratsioonidega, ning see tekitas siiski soovi luua iseseisev erialaselts.

10. detsembril 1975 aastal toimus Tartus Eesti NSV traumatoloogide-ortopeedide teadusliku seltsi asutamiskoosolek, millest võttis osa 28 ortopeedide sektsiooni liiget. Valiti 5-liikmeline juhatus: juhatause esimees Benno Äniline ning juhatause liikmed Jaan-Heljut Seeder, Arne-Lembit Kõöp, Evel Liiv ja Juta Idnurm. Järgmisel koosolekul, 12. novembril 1976, kiitis üldkoosolek heaks põhikirja ning saatis avalduse seltsi registreerimiseks Eesti NSV tervishoiuministeeriumisse. Seltsi kuulus registreerimise ajal 49 liiget.

16.07.1982 valiti seltsi asutajaliige ja esimene juhatause esimees Benno Äniline esimeseks Eesti Traumatoloogide-Ortopeedide Seltsi auliikmeks ning talle anti vastav tunnistus ja keraamiline medal. Hiljem on seltsi auliikmeks valitud veel Endel Kolk, Jaan-Heljut Seeder, Malle Kuusik, Bernhard Maarits, Öie-Mafalda Veinberg, Kristaps Keggi, Georg Ruffin, Rein Raie, Tiit Haviko ja Arne-Lembit Kõöp.

Kui esimesel aastal oli seltsis 49 liiget, siis praegu on seltsis 120 liiget ja lisaks 11 auliiget.

ETOS on korraldanud regulaarselt üldkoosolekuid, kus on peetud teaduslikke ettekandeid ja arutatud organisatoorseid küsimusi. Seltsi liikmed suhtlesid asutamise järel aktiivselt Läti ja Leedu ortopeedidega ning iga 3 aasta järel korraldati Balti traumatoloogide-ortopeedide kongress. Viimastel aastatel on suhtlus Läti ja Leedu kolleegidega küll säilinud, kuid ühisüritusi on jäänud väheks. Kindlasti on selle põhjuseks ka iseseisvumise järel avanenud võimalused välisuhtluseks rahvusvaheliste organisatsioonide ja teiste riikide ortopeedide seltsidega.

1999. aastal korraldati esimene ühiskonverents Soome ortopeedide seltsiga ja alustati koostööd ortopeedide rahvusvahelise organisatsiooniga. Üle-euroopalise ortopeedide organisatsiooni liikmeks sai ETOS 1999. aastal. Euroopa eriarstide ühenduse traumatoloogia ja ortopeedia sektsiooni liikmeks astus

ETOS 2006. aastal. 2008. aastal võeti ETOS vastu Põhjamaade Ortopeedide Föderatsiooni (NOF) liikmeks. Selle liikmesusega kaasnes ka väljakutse korraldada NOFi 56. kongress, kus osales ligikaudu 600 osavõtjat enamjaolt Euroopast, aga ka mujalt maailmast. Liialdamata saab öelda, et tegemist oli kõige kõrgetasemelisema teadusliku ortopeediakongressiga, mida Eestimaa pinnal peetud.

Alates 1997 aastast on iga kolme aasta järel korraldatud ka Eesti traumatoloogide ja ortopeedide kongresse, millest viimane, s.o VI kongress toimus 2015. aastal Vihula mõisas, kus valiti ka seltsi uus praegune juhatus ning seltsi presidendiks artikli autor. Varem on seltsi presidentidena tegutsenud Benno Äniline, Ivo Rist, Tiit Haviko, Rein Raie, Ants Kass, Aare Märtsen, Andres Kõöp ja Armin Heiman. Seltsi kongressidega seoses on kujunenud ka traditsiooniks, et sel puhul antakse välja Eesti Arsti erinumber, mis võimaldab ortopeedia uudistega kursis olla paljudel Eesti arstidel.

Et meenutada ortopeedia eriala kujunemist tänapäevaseks ortopeediaks, oleme kokku pannud raamatu „Eesti ortopeedia lugu“, mille koostamisel tegi ära suure töö Arne-Lembit Kõöp, kuid oma panuse andsid ka paljud teised kolleegid. Suur tänu kõikidele abilistele!

ETOS tähistab oma sünnipäeva 19.–20. jaanuaril 2017 Eesti Rahva Muuseumis konverentsiga, kuhu on oodatud osalema kõik ortopeediast huvitatud kolleegid. Täpsemat teavet konverentsi kohta saab www.ortopeedia.ee. Kohtumiseni konverentsil!